

JAARVERSLAG

2023

Inhoud

1. Voorwoord	3
2. Doel en Missie	4
2.1 Doel	5
2.2 Missie	6
3. Activiteiten	7
3.1 Ontmoeting	8
3.2 Activiteiten en aantal bezoekers	8
3.3 Overige activiteiten	9
3.4 Activiteiten op de Kaardebol	11
3.5 Informatie en kennis	11
3.6 Projecten	12

Inhoud

4. Organisatie	14
4.1 Teamleden, huiskamer en activiteiten	14
4.2 Coördinatoren	15
4.3 Professionele docenten	15
4.4 Bestuur	16
4.5 Huisvesting	17
5. Financiële verantwoording	18
6. Samenwerking en contacten	21
6.1 Platform Dementievriendelijk Zutphen	21
6.2 Netwerk Eenzaamheid Zutphen	21
6.3 Samenwerking Kaardebol/overige gebruikers	22
6.4 Gemeente Zutphen	22
6.5 Zutphense week van de mantelzorg	22
7. Dromen en ambities	23

1. Voorwoord

Als een nieuw jaar begint dan zie je op de televisie, in de kranten en op sociale media de verwachtingen en voorspellingen van wetenschappers, trendwatchers en politici.

Er wordt een beeld geschetst van de maatschappelijke ontwikkelingen voor het nieuwe jaar en de daaropvolgende periode.

Er wordt over een onderwerp veel geschreven en gesproken, en dat is het feit, sterker dus dan een verwachting, dat het aantal mensen dat met een vorm van dementie te maken krijgt enorm zal toenemen.

En daarover is iedereen het met elkaar eens.

De Bovenkamer is zich er daarom zeer van bewust dat een warme plek met een huiskamer waar iedereen welkom is en waar kennis en begrip is heel erg nodig is.

Onze vrijwilligers en de coördinatoren doen allemaal hun uiterste best om die prachtige voorziening die de Bovenkamer is, dat mooie werk te laten doen.

De activiteiten die we kunnen aanbieden, met de vrijwilligers en vaak ook met begeleiding van professionele docenten, zijn heel waardevol.

Maar onze huiskamer is het hart van de Bovenkamer, voor een kopje thee of koffie, voor gezelschap, een gesprek of een spelletje.

We hebben helaas ook gemerkt dat we de grenzen van ons budget gaan bereiken, dat dwingt ons soms ook om minder fijne keuzes te maken.

We hebben de taak daarom als bestuur om meer financiële ondersteuning te zoeken.

Voor een deel is ons dat gelukt, maar nog niet genoeg. Doorgaan dus met zoeken en vinden.

Ik bedank alle mensen die hebben geholpen om de Bovenkamer haar werk te laten doen van ganser harte daarvoor.

We houden vol en gaan door.

Anja Derksen,
Voorzitter bestuur de Bovenkamer

2. Doel en missie

4

De Bovenkamer is in maart 2016 opgericht en bestaat in 2024, bij de publicatie van dit jaarverslag 8 jaar.

Dementie wordt steeds vaker benoemd als volksziekte nummer 1. Volgens cijfers vanuit NIVEL Zorgregistratie en eerste lijn en Alzheimer Nederland waren er in 2022 naar schatting in Nederland 290.000 mensen met dementie bekend (Dementiemonitor 2022).

Enkele highlights uit de Dementiemonitor 2022:

- De meerderheid van mensen met dementie die de vragenlijst van de Dementiemonitor invulde, ervaart goede kwaliteit van leven. Toch is één op de drie niet tevreden over de kwaliteit van leven.
- Driekwart van de mensen met dementie maakt geen gebruik van dagbesteding.

- Sociaal contact, in beweging blijven, passende activiteiten en begrip en respect vanuit de omgeving zijn voor hen van belang om mee te blijven doen aan de samenleving.
- Ruim een kwart voelt zich vaak eenzaam. Onder mantelzorgers is dit 13%.
- De meerderheid van de ondervraagde mensen met dementie is tevreden met de zorg en ondersteuning. Mantelzorgers zijn hierover minder vaak tevreden.
- Een kwart van de respondenten met dementie voelt zich door zorgverleners voorbereid op de toekomst. Het grootste deel weet niet of hij/zij voorbereid is op de toekomst.

Het blijft lastig om aan te geven hoeveel mensen met dementie thuiswonen omdat niet bekend is of zij de diagnose dementie hebben gekregen.

Een aantal factoren spelen hier een rol, zoals:

- Het niet herkennen van dementie
- Een migratieachtergrond
- Het feit dat er wel een diagnose is gesteld maar deze informatie niet wordt doorgegeven aan de gemeente waar men woont.

Steeds meer wordt echter duidelijk dat de ziekte relatief laat op grond van verschijnselen wordt ontdekt en dat het vaststellen van de diagnose wel 2-3 jaar kan duren en mensen daarna gemiddeld nog 7-8 jaar thuis kunnen wonen alvorens er opname volgt in een vervolgvoorziening.

Het wordt steeds duidelijker dat mensen met een (beginnende) vorm van dementie sterk behoefte hebben aan een plek waar zij, en hun naasten, kennis en informatie kunnen ophalen over de ziekte en de (on)mogelijkheden. Maar het is feitelijk belangrijker om zo goed als mogelijk te kunnen blijven functioneren en, waar mogelijk, actief deel te kunnen blijven nemen in de maatschappij. In de eerdergenoemde highlights staan verschillende voorbeelden die door de deelnemers aan de dementiemonitor zijn genoemd. Een mens is meer dan zijn ziekte! De psychosociale impact van dementie wordt als enorm groot ervaren.

Mantelzorgers zijn een nog steeds ondergewaardeerde groep. Zij zijn het die steeds meer aandacht dienen te krijgen en juist “uit de situatie” gehaald dienen te worden om even iets anders te doen dan dagelijkse zorgen op zich te nemen. Even iets anders, even energie opdoen. Over het aantal mantelzorgers in Nederland is geen duidelijkheid. Het zijn er veel, dat is zeker en meestal loopt men er niet mee te koop. Het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) spreekt in eerdere publicaties van 800.000 mensen en anderen over 350.000 mensen.

Het is afhankelijk van wat mensen concreet benoemen als mantelzorger.

Mantelzorg is alle hulp aan een hulpbehoevende door iemand uit diens directe sociale omgeving. Ook minder intensieve hulp, de hulp aan huisgenoten en de hulp aan instellingsbewoners zijn meegenomen. Mantelzorg is hulp die verder gaat dan de zogenaamde ‘gebruikelijke hulp’. (Bron SCP).

Uit de meest recente dementiemonitor Mantelzorg 2022 blijkt dat de mantelzorgers steeds zwaarder worden belast. Gemiddeld besteedt men 32 uur per week aan mantelzorg. Volgens dezelfde respondenten heeft 68% problemen om dagelijkse activiteiten te combineren met zorgtaken. Om mantelzorgers ondersteuning te bieden heeft de Bovenkamer twee-wekelijks op de maandagmiddag speciaal aandacht voor hen in de bijeenkomsten van de mantelzorggroep.

2.1 Doel

Het doel van de Bovenkamer is om voor mensen met (beginnende) dementie en hun naasten een huiselijke en veilige plek te bieden in de huiskamer. Daarnaast bieden wij een scala aan vraaggestuurde activiteiten om ontspanning en beweging te stimuleren. In alle gevallen staat het bieden van een gezellige en veilige omgeving centraal.

Het is onze bedoeling om een bijdrage te leveren aan mensen met (beginnende) dementie om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven functioneren, en deel te blijven nemen binnen de maatschappij, samen met zijn of haar partner/ mantelzorger.

Speciaal voor mantelzorgers biedt de Bovenkamer een plek om terecht te kunnen met vragen, specifiek door een gezellige omgeving te creëren door de gelegenheid te bieden om deel te nemen aan activiteiten binnen of buiten de huiskamer. Deze bijeenkomsten zijn tweewekelijks en bedoeld om even zonder de zorgen voor de partner of naaste te ontspannen. Vanzelfsprekend zijn mantelzorgers ook altijd welkom in de huiskamer en/of bij activiteiten gedurende de reguliere openingstijden van de Bovenkamer.

Verwijzers zijn essentieel om ervoor te zorgen dat mensen met (beginnende) dementie langer thuis kunnen blijven wonen en dat daarnaast de mantelzorgers worden ontlast. Tevens bieden wij, indien nodig, respijtzorg voor de naasten van de mantelzorgers.

6

2.2 Missie

1. De Bovenkamer ziet het als haar missie om zoveel mogelijk mensen met (beginnende) dementie in Zutphen en omgeving te bereiken met haar activiteiten. Om hun mogelijkheden te stimuleren, de mantelzorgers te ontlasten en hen de aandacht te geven die ze nodig hebben.
  2. De Bovenkamer wil haar kennis delen in het veld en pleiten voor het creëren van meer van dit type voorliggende voorzieningen voor mensen met (beginnende) dementie in het sociaal domein.
  3. De Bovenkamer wil de mogelijkheden van mensen met dementie bevorderen zodat ze geen beroep hoeven te doen op zorginstellingen en slaat een brug naar zorginstellingen, door samenwerking, informatiedeling etc.
-

3. Activiteiten

3.1 Ontmoeting

Ontmoeting, beweging, sfeer, gezelligheid en indien gewenst een luisterend oor. Typische zaken die gewoon bij de Bovenkamer horen.

3.2 Activiteiten en aantal bezoekers

Overzicht activiteiten	2022	2023
MBvO (Meer Bewegen voor Ouderen)	268	256
Bovenkamerkoor	602	787
Ontspanningsuur (incl. online)	426	338
Sjoelen/spelletjes/puzzelen	164	125
Lunch	20	49
Muziek met Gideon	132	105
Muzikale ochtend	50	
Gluren bij de Buren	45	67
Seniorenboksen	160	156
BOM (Bewegen op Muziek)	197	191
Creatieve ochtend/middag	53	92
Pilates	69	52
Open dag Kaardebol	21	
Decemberevenement op de Kaardebol	75	58
Duofiets	12	
Koersbal	63	112
Verschillende "nieuwe activiteiten" op vraag	82	
Mantelzorgers		120
Totaal activiteiten	2.439	2.508
Bezoekers zonder geplande activiteit	343	354
Totaal	2.782	2.862

De cijfers over 2023 tonen het belang van de Bovenkamer aan: bezoekers willen iets doen met hun partner/familielid of kennis met (beginnende) dementie.

3.3 Overige activiteiten

Mantelzorggroep

Tweewekelijks op de maandagmiddag is de Bovenkamer gereserveerd voor mantelzorgers. In het verslagjaar zijn wij van start gegaan met het bieden van gezelligheid en activiteiten aan inmiddels een groep van 6 mantelzorgers van mensen met dementie. Op verzoek en in overleg met de mantelzorgers zijn er verschillende activiteiten gedaan, zoals: een stadswandeling, jeu-de-boules, een High-Tea, film kijken maar ook een voorlichtingsmiddag over energiegebruik. Verder is er veel aan creativiteit gedaan in de vorm van bloemschikken en kerst- en paasstukjes maken.

Braderie Componistenbuurt

Op zaterdag 10 juni waren teamleden en bezoekers van de Bovenkamer aanwezig met een stand tijdens de braderie in de Componistenbuurt. Er zijn veel contacten gelegd met andere kraamhouders, actieve (bewoners) groepen en organisaties in de wijk Waterkwartier. Stichting Waterkwartier zorgde met het netwerk voor de inwendige mens en de uitstekende organisatie van de braderie.

Zomeractiviteiten

In de zomerperiode is er bij veel organisaties een vakantierooster of een vakantiesluiting. Ook familie en naasten zijn veelal voor korte of langere periode op vakantie. Ook dit jaar was de Bovenkamer in de zomerperiode gewoon geopend en konden we een behoorlijk compleet programma aanbieden. Met plezier werd door bezoekers deelgenomen aan de vakantieactiviteit 'Op zoek in de natuur', onder leiding van IVN natuurgids Hetty Fokkens. Wanneer de bezoekers niet mee konden naar buiten dan bracht Hetty de natuur naar binnen. Ook na de zomerperiode is er enthousiast deelgenomen aan deze activiteit. Stichting Waterkwartier heeft gedurende hun Zomerfestival verschillende activiteiten van de Bovenkamer een plek gegeven op hun website.

In september was er binnen de Bovenkamer de gelegenheid om te gaan knutselen met afvalmaterialen gedurende de CleanUp Week in Waterkwartier.

Optredens Bovenkamerkoor

In februari heeft het Bovenkamerkoor opgetreden

in de Polbeek na afloop van de Lovebingo die voor bewoners en cliënten georganiseerd werd.

In juli trad het koor tweemaal op in de Kaardebol tijdens de zomereditie van Gluren bij de Buren Zutphen/Warnsveld. Er was veel belangstelling.

Het optreden tijdens WereldAlzheimerdag maakte indruk op alle aanwezigen en haalde de krant. Evenals de samenzang van enkele koorleden en peuters van De Plotter tijdens de opening van de vernieuwde HEMA in de stad in de maand oktober.

Tenslotte trad het koor op tijdens de wintermiddag op de Kaardebol in december.

3.4 Activiteiten op de Kaardebol

Paasweekend/ startweekend seizoen Kaardebol

Zoals gebruikelijk is in het Paasweekend de aftrap voor de verschillende activiteiten op en rondom de Kaardebol. Alle organisaties die gebruik maken van de faciliteiten op het terrein namen deel aan dit weekend.

De Bovenkamer was ook dit verslagjaar gewoon open op Goede Vrijdag evenals de 1^e en 2^e Paasdag. Extra dagen dus tussen 11-16 uur.

Decemberevenement op de Kaardebol

Het Bovenkamerkoor trad dit jaar op de 'Wintermiddag' op 9 december. Veel bezoekers zongen de liederen mee. Ook werden er die dag met veel plezier door bezoekers en vrijwilligers gemaakte en verzamelde spullen verkocht.

De opbrengst, op verzoek van allen, ging naar activiteiten voor bezoekers van de Bovenkamer.

Plantjesmarkten Kaardebol

Op zondag 7 mei en zondag 8 oktober vond er op de Kaardebol een plantjesmarkt plaats, waarbij de Bovenkamer beide keren deelnam en extra open was van 12-17 uur. In de eigen ruimtes werden stekjes van kamerplanten verkocht tezamen met door bezoekers versierde plantenpotten en andere creatieve spullen. De opbrengst van de verkoop door bezoekers en vrijwilligers van de Bovenkamer is naar hun eigen idee voor activiteiten in de Bovenkamer benut.

3.5 Informatie en kennis

Geheugensprekuren

Helaas is er dit jaar, door werkdruk en bezuinigingen van de casemanagers dementie een einde gekomen aan de vaste geheugensprekuren. Toch kunnen belangstellenden zich aanmelden bij de

Bovenkamer met het verzoek om meer informatie. Wij benaderen dan de casemanagers en waar mogelijk wordt actie ondernomen en indien gewenst kan een adviesgesprek plaatsvinden op de locatie van de Bovenkamer.

Voorlichting

Tijdens de evenementen van de Kaardebol is van de gelegenheid gebruik gemaakt om bezoekers te vertellen over de activiteiten van de Bovenkamer. Daarnaast is er met persberichten en gratis publicaties in o.a. het h-a-h blad Contact aandacht gegeven aan activiteiten en de mogelijkheden voor mantelzorgers.

Netwerkbijeenkomst 'Thuis in de Zuidwijken'

De Bovenkamer was in mei zowel medeorganisator als deelnemer van de netwerkbijeenkomst 'Thuis in de Zuidwijken'. Deelnemers (wijkbewoners en beroepskrachten) bespraken in groepjes verschillende stellingen en deelden resultaten tijdens een plenair overleg in de grote zaal van de Kaardebol. Een uitstekende gelegenheid voor de Bovenkamer om zich verder te profileren in aanbod voor vrijwilligers alsook ontmoetingen met wijkbewoners.

Training GOED Omgaan met dementie

Deze (basis)training is dit jaar 1 x gegeven aan nieuwe vrijwilligers, docenten en belangstellenden van organisaties op de Kaardebol. Daarnaast is er 1 x een vervolgtraining verzorgd. Trainers van het landelijk orgaan "Samendementievriendelijk" gaven uitgebreide informatie en praktijkvoorbeelden. In beide gevallen namen vrijwilligers en docenten van de Bovenkamer deel. Ook was er voor vrijwilligers van de Bovenkamer de mogelijkheid de basis- en vervolgtraining te volgen in de wijk Noordveen.

Alzheimer Café van Alzheimer Nederland

Ook dit jaar hebben wij bezoekers en vrijwilligers gestimuleerd om deel te nemen en/of aanwezig te zijn bij de maandelijkse voorlichtingsavonden van het Alzheimer Café. In oktober was er een Special Alzheimer Café en Trefpunt in de Buitensociëit waar Frank van der Lende en Eveline Helmich 'Dementie bespreekbaar' maakten en onze bezoeker Jan Wiemer een speciale rol had en ervaringen deelde.

3.6 Projecten

Levensboek

Op 26 juli konden wij het eerste Levensboek overhandigen aan Jan Wiemer. Enkele vrijwilligers hebben een cursus gevolgd om de juiste vragen te stellen en daarnaast de

coördinatie voor de uitwerking van dit project in goede banen te leiden. De doelstelling voor een dergelijk levensboek is dat de bezoeker zijn/haar levensverhaal zichtbaar maakt en de speciale vrijwilligers dit verhaal uitwerken en completeren met beeldmateriaal.

De presentatie van dit eerste levensboek was op 26 juli, uiteraard met Jan Wiemer in de hoofdrol. Tijdens een feestelijke bijeenkomst waren er veel bezoekers en belangstellenden aanwezig. Inmiddels zijn er vergevorderde plannen om met een nieuwe kandidaat opnieuw een levensboek te gaan maken.

Communicatie

Op het gebied van communicatie is er een actief beleid gevoerd. De website is meer interactief gemaakt zodat er via de agenda maandelijks op verschillende manieren inzicht is in de

verschillende activiteiten. Daarnaast wordt de website met regelmaat gevuld met actuele onderwerpen.

Via verschillende persberichten hebben we aandacht gevraagd voor onderwerpen en door bereidwillige medewerking van o.a. h-a-h-blad Contact zijn we daar aardig in geslaagd. Naast de eerdergenoemde aandacht voor het levensboek hebben wij informatie gedeeld over vrijwilligers en mantelzorgers.

Het jaarverslag 2022 is verspreid onder alle huisartsen in Zutphen en bij een aantal van hen is op het informatiebeeld op TV een dia van de Bovenkamer zichtbaar.

In augustus heeft de Bovenkamer met een kraam op de zaterdagmarkt gestaan, specifiek om nieuwe bestuursleden te werven en daarnaast bekendheid te geven aan de organisatie. Een succes, want uit die actie zijn enkele nieuwe vrijwilligers gekomen en ons nieuwe bestuurslid Projecten.

WereldAlzheimerdag (WAD)

Op 21 september, zoals elk jaar op die datum, was WereldAlzheimerdag. De Wereld Alzheimer Dag in Zutphen wordt mede mogelijk gemaakt door de gemeente Zutphen, Het Odensehuis, de Bovenkamer, Het Alzheimer Café, Stichting Sociaal Fonds Sint Walburgis en het Dementienetwerk Zutphen-Lochem-Vorden e.o. Het evenement vond plaats in het DWK-gebouw. De middag werd gepresenteerd door Marlies Claassen. Er waren informatiestands van de gemeente én van veel instellingen en organisaties die in Zutphen en Warnsveld van betekenis zijn rondom het thema dementie. Het Bovenkamerkoor zong de sterren van de hemel, er werd druk gesproken met elkaar en er werden veel ervaringen uitgewisseld.

Plaatselijke ondernemers die aanwezig waren reageerden enthousiast op de mogelijkheid om deel te nemen aan trainingen om dementie te herkennen en om te leren hoe hiermee om te gaan en te reageren op situaties. Dit alles in een heel fijne en ontspannen sfeer. Wethouder Bloem sloot met waarderende woorden de middag af. Marlies zong nog een mooi lied dat alle aanwezigen raakte. Een heel goed bestede middag die voor velen inspirerend was.

Somasonobank

De Bovenkamer blijft betrokken bij het project SPARKS “Voelbaar geluid voor mensen met dementie”. Op een bank, uitgerust met geluidsapparatuur, worden prikkels gevoeld door de ervaring van geluid. Gebruikers worden er in de praktijk rustiger van en ervaren hun lichaam op een andere wijze. Voor mensen met dementie is dit belangrijk om te kunnen focussen en minder te gaan “dwalen” in lichaam en geest. Dit project wordt wetenschappelijk ondersteund door de Radboud Universiteit en door onderzoekers van Saxion Hogeschool, lectoraat toegepaste psychologie en Brain Technology.

4. Organisatie

14

4.1 Teamleden huiskamer en activiteiten

Teamleden huiskamer en activiteiten

Vrijwilligers zijn onmisbaar voor de Bovenkamer! Gelukkig kennen wij een grote groep vrijwilligers die de bezoekers ontvangt, de activiteiten begeleidt en vooral, indien gewenst, een luisterend oor biedt. Dagelijks zijn zij de vertrouwde gezichten binnen de organisatie. Zij zijn in staat de bezoekers gezelligheid te bieden. Feitelijk de kerntaak van de huiskamer. We moeten eigenlijk huiskamers zeggen want in het najaar zijn beide ruimtes omgetoverd tot echt gezellige huiskamers met een relaxed zitje, veel licht en ruimte en comfortabele stoelen. De vrijwilligers in de huiskamer zijn volledig zelfstandig in het uitvoeren van taken en hebben onderling regelmatig overleg. Vanuit de organisatie bieden wij frequent een vrijwilligersbijeenkomst waar inzichten worden gedeeld en kennis wordt overgedragen.

Er is een stabiele groep vrijwilligers, in het verslagjaar gemiddeld 22 mensen. Soms stopt een vrijwilliger en soms komt er weer een nieuwe aanmelding. Nieuwe vrijwilligers volgen altijd een introductietraject en evaluatie voor men echt aan de slag kan gaan. Wij stimuleren de bezoeken aan het Alzheimer Café en ook de deelname aan de cursussen die raakvlakken hebben met dementie. In het najaar zijn wij gestart met een onderzoek naar een training voor meer kennis over sociale vaardigheden om met behulp van die kennis nog meer in contact te kunnen komen met de bezoekers.

Wij hechten veel waarde aan contacten met onze vrijwilligers. Om die reden zijn er dit jaar 10 vrijwilligersbijeenkomsten georganiseerd. In deze bijeenkomsten delen wij actuele informatie, bestuurszaken, visie, dromen en

ambities maar er is ook vooral gelegenheid voor onderling contact.

In dit verslagjaar heeft het bestuur zich genoodzaakt gezien om een aantal activiteiten om financiële redenen te laten vervallen. Met pijn in het hart zoals dat heet, want juist de activiteiten worden zo op prijs gesteld. Activiteiten bestaan als kostencomponent veelal uit het uurtarief van de professionele docent en de zaalhuur, voor zover deze niet binnen de contractafspraken van 4 (in de prijs begrepen) dagdelen valt. In aanmerking nemen wij ook het aantal bezoekers dat deelneemt aan de betreffende activiteit. En soms zijn dat er niet veel, waardoor het één en ander zwaar op de begroting drukt. Neem daarbij in aanmerking dat wij, na aandringen, heel laat achtergestelde facturen ontvingen voor zaalhuur over het boekjaar 2022, en zie daar de motivatie voor ons besluit.

4.2 Coördinatoren

Onze coördinatoren hebben een faciliterende taak ten aanzien van de vrijwilligers. Zij zijn voornamelijk bezig met programmering en organisatie van de verschillende activiteiten en maken daartoe afspraken met de professionals die deze activiteiten begeleiden. Daarnaast zijn zij verantwoordelijk voor een juiste roosterinvulling. Er zijn 2 coördinatoren in vaste dienst van de organisatie voor respectievelijk 20 en 8 uur per week.

4.3 Professionele docenten

De activiteiten binnen de Bovenkamer worden aangeboden op vraag van de bezoekers/mantelzorgers. Natuurlijk zijn er favorieten maar regelmatig evalueren wij het aanbod waarbij er kritisch wordt gekeken naar

het aantal deelnemers en de bijbehorende kosten, maar ook nut en noodzaak. Eén van de activiteiten waarvan wij, helaas, afscheid van moesten nemen, was het Seniorenboxen. De verhouding aantal deelnemers/kosten liep flink uit de pas, waardoor er is besloten dit onderdeel vanaf het najaar te stoppen.

Vrijwilligers ondersteunen de bezoekers en docenten veelal bij de activiteiten. In de

huiskamer worden veel activiteiten uitgevoerd waarbij de ondersteuning van de docenten niet noodzakelijk is. Daar vervullen de vrijwilligers een uiterst belangrijke rol.

Met regelmaat ontvangen wij van bezoekers en hun partners/naasten complimenten over de fijne, gezellige en gemoedelijk sfeer binnen de Bovenkamer. Dat steunt ons in onze missie.

4.4 Bestuur

Stichting de Bovenkamer kent een toezichhoudend bestuur en heeft een ANBI-status.

In het verslagjaar bestond het bestuur uit:

Anja Derksen, voorzitter

Michiel van Alphen, penningmeester

Huguette Verheij, personeels-vrijwilligerszaken

Rob Voskamp, projecten (tot 1 maart)

Lucas Korenromp, projecten (vanaf 1 oktober)

Erik Smink, pr en communicatie

Mariëtte van Mierlo, secretaris (tot 1 februari)

Het bestuur heeft in haar vergaderingen onder meer de volgende onderwerpen aan de reguliere agenda toegevoegd, besproken en besloten:

- Preventie- en Integriteitsbeleid + aanstelling vertrouwenscontactpersoon in de persoon van Mariëtte van Mierlo
- Bespreking Toekomst Sociaal Domein gemeente Zutphen
- Continuering vrijwilligersvergoeding
- PR en Communicatie door actueel onderhouden website en publicaties
- Interne communicatie door strategieplannen te delen en bespreken met vrijwilligers
- Moderniseren van de beide huiskamers
- Organisatorisch in gang zetten van splitsing Operationele werkzaamheden (vrijwilligers) en Facilitaire werkzaamheden (coördinatoren)
- Jaarlijkse strategiedag om te anticiperen op ontwikkelingen.

4.5 Huisvesting

Stichting de Bovenkamer is gehuisvest op het terrein van de Kaardebol aan de Harenbergweg 1 in Zutphen. De locatie is gehuisvest in een rustige omgeving tussen het groen en veilig toegankelijk voor bezoekers, mantelzorgers en vrijwilligers.

De Bovenkamer huurt er 2 ruimtes van totaal 48 m², feitelijk de twee huiskamers van elk 24 m². In het huurcontract is inbegrepen het gebruik van 4 dagdelen per week van de grote zaal. Soms huren wij er een grote zaal bij van 70m² voor het uitvoeren van activiteiten, mits dit niet conflicteert met de andere gebruikers.

Bij voorkeur zouden wij er structureel ruimte bij willen hebben, echter dit behoort niet tot de mogelijkheden, mede gezien de financiële situatie. Wij zijn belangstellend voor een alternatieve huisvesting en hebben dit ook dit verslagjaar onderzocht. Gezien het aanbod en prijsstelling behoort dit helaas (nog) niet tot de mogelijkheden.

De Bovenkamer is het hele jaar van dinsdag tot en met vrijdag geopend van 10-16 uur. De maandagmiddag (tweewekelijks) is speciaal bestemd voor de mantelzorggroep deelnemers, en indien nodig hun naasten (respijtzorg).

5. Financiële verantwoording

18

In 2023 heeft het bestuur het besluit moeten nemen om bepaalde activiteiten voorlopig te schrappen. Het saldo liquide middelen is in 2023 afgenomen met € 17.429. Dit is veroorzaakt doordat de opbrengsten uit subsidies giften etc. onvoldoende waren t.o.v. van de exploitatiekosten en doordat de in 2022 verstrekte bijdrage in 2023 grotendeels is besteed.

Het eigen vermogen is afgenomen met het negatieve exploitatie resultaat ad € 13.564. Daarnaast is de reserve bijzondere lasten verminderd met € 6.520 door de investering in de ontwikkeling van de website.

We hebben van het Sarepta fonds een bijdrage ontvangen van € 2.000, (voor 2023 en 2024) een bedrag dat we voor 50% vrijwel gelijktijdig hebben omgezet naar de modernisering van de huiskamers.

Wij zullen de gemeente verzoeken de bijdrage voor 2024 te gaan verhogen aangezien het niet verantwoord is om in te blijven teren op onze (beperkte) reserves. Op 23 november heeft de Bovenkamer gebruik gemaakt van het inspraakrecht bij de gemeente en een pleidooi gehouden voor de raad om voor het komende jaar in te stemmen met een structureel hogere subsidie.

Balans 2023 - 2022

ACTIVA	31-12-2023	31-12-2022
VASTE ACTIVA		
Inventarissen		
Inventarissen/inrichting/apparatuur	€ 392	€ 786
Totaal Vaste Activa	€ 392	€ 786
VLOTTENDE ACTIVA		
Overige vorderingen		
Te vorderen	€ 206	€ -
Vooruitbetaalde bedragen	€ 1.010	€ -
Waarborgsom	€ 625	€ 625
Totaal overige vorderingen	€ 1.842	€ 625
Liquide middelen	€ 36.568	€ 53.997
Totaal Vlottende activa	€ 38.410	€ 54.622
TOTAAL ACTIVA	€ 38.802	€ 55.408
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Eigen vermogen	€ 28.906	€ 42.470
Reserve bijzondere lasten	€ 3.480	€ 10.000
Totaal Eigen vermogen	€ 32.386	€ 52.470
Kortlopende schulden		
Pensioenfonds	€ 580	€ -
Crediteuren	€ 3.383	€ 1.474
Te betalen	€ 1.238	€ 464
Reservering vakantietoeslag incl. sv	€ 1.215	€ 1.000
Totaal kortlopende schulden	€ 6.416	€ 2.938
TOTAAL PASSIVA	€ 38.802	€ 55.408

Exploitatie overzicht

KOSTEN	2023	2022
Personeelskosten		
Salarissen, pensioenpremies, sociale verz.wetten	€ 27.501	€ 24.752
Vrijwilligersvergoeding en overig	€ 3.783	€ 1.100
	€ 31.284	€ 25.852
Organisatie		
Medewerkers en bestuur	€ 5.624	€ 5.722
Inrichtingskosten	€ 1.166	€ 490
Bureaunkosten, verzekeringen	€ 2.247	€ 1.831
Publiciteit en overig	€ 2.816	€ 2.748
	€ 11.853	€ 10.791
Activiteiten		
Docenten en trainers (twee-)wekelijkse activiteiten	€ 19.189	€ 22.024
Materialen en spellen	€ 583	€ 1.826
Projecten	€ 1.666	€
Catering huiskamer	€ 1.567	€ 1.083
	€ 23.005	€ 24.933
Huisvesting		
Huur	€ 12.529	€ 11.969
Servicekosten, energie en water	€ 2.269	€ 2.269
	€ 14.798	€ 14.238
TOTAAL KOSTEN	€ 80.940	€ 75.814
BATEN		
Deelnemersbijdragen	€ 3.264	€ 3.565
Sponsoring en subsidies	€ 3.140	€ -
Plaatselijke Fondsen	€ -	€ 319
Giften particulieren	€ 330	€ 264
Kerkcollecten	€ -	€ 612
Bijdrage WMO	€ 63.094	€ 52.946
Nagekomen kosten voorgaand jaar en overig	€ -2.452	€ -
TOTAAL BATEN	67.376	57.706
SALDO	€ -13.564	€ -18.108

6. Samenwerking en contacten

De Bovenkamer maakt deel uit van het Dementienetwerk Zutphen-Lochem-Vorden. Het doel en de functie van het netwerk is om een aanspreekpunt te zijn in de regio voor mensen die te maken hebben met de gevolgen van dementie. Maar ook om aanspreekpunt te zijn voor familie en professionals. Het Dementienetwerk kende voorheen een stuurgroep en een projectgroep. In september is de projectgroep opgeheven als gevolg van de lokale samenwerking. De behoefte om informatie uit te kunnen wisselen werd door de coördinatoren van de Bovenkamer en de casemanagers gemist. In november is het initiatief genomen om te komen tot een nieuwe overlegvorm "Werkersoverleg Dementie Zutphen".

21

6.1 Platform Dementievriendelijk Zutphen

Het Platform Dementievriendelijk Zutphen komt elke 2 maanden bijeen. Deelnemers zijn de gemeente Zutphen, Perpectief, de Bovenkamer, het Odensehuis en ook de casemanagers dementiezorg.

Het is de bedoeling om met deze samenwerking Zutphen dementievriendelijker te maken. Initiatieven die daartoe zijn uitgezet zijn bijvoorbeeld: trainingen aan vrijwilligers van verenigingen en supermarktpersoneel.

6.2 Netwerk Eenzaamheid Zutphen

Door het vertrek van de bestuurder projecten aan het begin van het jaar verviel ook de aanwezigheid binnen de projectgroep namens de Bovenkamer. Onze betrokkenheid is echter niet minder. Gelukkig konden wij een bijdrage leveren aan het programma tijdens de themaweek. In diezelfde week (28 september-4 oktober) werden wij verrast tijdens één van onze activiteiten door een bezoek van wethouder Jasper Bloem.

6.3 Samenwerking Kaardebol/ overige organisaties

In het verslagjaar was er regelmatig overleg met de gebruikers van de Kaardebol over met name de beheerssituatie. Deze kwestie is al jaren regelmatig onderwerp van gesprek en brengt bij de gebruikers, en dus ook de Bovenkamer, onzekerheid over het te voeren beleid. Onduidelijkheid en visie zorgen ervoor dat wij voor het komende jaar zekerheidshalve een post hebben opgenomen om eventueel stijgende huisvestingskosten op te kunnen vangen.

6.4 Gemeente Zutphen

Er is dit jaar met regelmaat contact geweest met de wethouder en de beleidsambtenaar WMO. Doel is vooral om met elkaar te bespreken welke stappen er genomen kunnen worden om enerzijds het subsidiebedrag zo effectief mogelijk te kunnen besteden en anderzijds samen op te trekken om diezelfde gemeente zo dementievriendelijk te kunnen laten zijn.

6.5 Zutphense Week van de Mantelzorg

In januari was er een speciale actie voor de mantelzorgers, waarbij zij een presentje in de Bovenkamer konden ophalen als vervolg op een initiatief uit 2022 (week van de Mantelzorg). De Bovenkamer maakte ook dit jaar deel uit van de organisatiegroep van de Zutphense Week van de Mantelzorg. Door een prima samenwerking met vertegenwoordigers van diverse zorgorganisaties en de beleidsambtenaar WMO was deze week ook succesvol. De Landelijke Dag van de Mantelzorg is jaarlijks op 10 november en in die week

worden de mantelzorgers in het zonnetje gezet. Er werden verschillende activiteiten georganiseerd waaronder een drietal in de Bovenkamer.

Tijdens de bijeenkomsten van de werkgroep zijn de aanwezigen steeds geïnformeerd over het adviestraject "Hoe kan in de gemeente Zutphen een centrale plek voor mantelzorgers het meest effectief ingericht worden?". Het onderzoek hiertoe door MantelzorgNL is eind van dit jaar van start gegaan. Aan het onderzoek is door meerdere mantelzorgers en de coördinator van de Bovenkamer deelgenomen.

De PR ten behoeve van de Week van de Mantelzorg werd gezamenlijk vormgegeven en door de gemeente aan geregistreerde mantelzorgers verstuurd. De kosten van de verschillende activiteiten werd door de deelnemende organisaties gedragen.

7. Dromen en ambities

Gezien alle berichten en ontwikkelingen is het aannemelijk dat het aantal mensen met dementie alleen maar zal toenemen. Neem daarbij in aanmerking de toenemende individualisering en stijging van kosten en dan zal het duidelijk zijn dat een laagdrempelige voorziening als de Bovenkamer een steeds belangrijkere rol speelt.

Vanuit de gemeente is de subsidiëring van essentieel belang. Maar ook de groei van het aantal bezoekers dat de weg naar de Bovenkamer zal weten te vinden. En met de groei van bezoekers is gelijktijdig groei van het aantal vrijwilligers noodzakelijk. Een spiraal dus.

Kerntaak is het onder de aandacht blijven houden van activiteiten en doel en missie van de Bovenkamer. PR, een actuele website en storytelling zijn daarbij onmisbaar. In de ideale wereld hebben wij voldoende budget om via advertorials en andere publicaties ons verhaal te vertellen.

Maar ook nog zouden wij voldoende budget hebben om meer activiteiten en trainingen voor vrijwilligers te kunnen realiseren. De praktijk is helaas iets anders. Steeds meer worden we geconfronteerd dat er qua bestuurs- en organisatiezaken hogere eisen worden gesteld. Zaken die dus aandacht behoeven maar tijd en budget vragen. Gelukkig zijn er soms enkele meevallers door donaties. Waarvoor hartelijk dank.

Dromen en ambities? Vanzelfsprekend, en meer dan voldoende: ruimere huisvesting, meer openingstijden ook in de avond, op feestdagen en een groter aanbod voor bezoekers, meer trainingen voor vrijwilligers, masterclass over dementie, seminars voor professionals, intensief overleg met zorgverleners in de regio. En als we echt los mogen gaan, dan kunnen we nog wel wat zaken bedenken. Maar voor het komende jaar proberen we te consolideren en onze uiterste best te doen voor allen die bij ons langskomen en genieten.

De Bovenkamer

Harenbergweg 1, 7204 KZ Zutphen
info@debovenkamerzutphen.com
www.debovenkamerzutphen.com
06 24954318

Verantwoordelijk voor deze publicatie:

Erik Smink, PR & Communicatie
erik@debovenkamerzutphen.com